

# Danmarks Omsætning med Udlandet af Land- brugets Produkter og Hjælpestoffer i Aaret 1907,

sammenlignet med Omsætningen i tidligere Aar,  
af

Ekspeditionssekretær *N. C. Christensen*,  
Statens statistiske Bureau.

## I.

Foretager man paa tilsvarende Maade som i Tidsskriftets foregaaende Aargange en Opgørelse for Kalenderaaret 1907 over Landbrugsomsætningen mellem Danmark og Udlandet — eller rettere den Del af Landbrugsomsætningen, der i Handelsstatistikken lader sig særlig udskille —, faar man som Resultat, at Værdien for Udførselen af danske Landbrugsprodukter udgjorde 371 Mill. Kr., og Værdien for Indførselen af udenlandske Landbrugsvarer (dels til almindelig Konsum, dels som Raa- og Hjælpestoffer for Landbruget) 212 Mill. Kr. Aarets Landbrugsomsætning har altsaa givet et Overskud paa 159 Mill. Kr. Den mere detaillerede Opgørelse er — med Tilføjelse af Værdierne for 1906 og 1905 — indeholdt i Tabellen paa de to næstfølgende Sider. Hovedresultatet for 1907 sammenlignet med hvert af de foregaaende 10 Aar er angivet i nedenstaaende Oversigt.

	Udførsel.		Indførsel.		Udførselsoverskud.
	371.0 Mill. Kr.		212.2 Mill. Kr.		158.8 Mill. Kr.
1907	371.0	—	211.7	—	143.7
1906	355.4	—	178.7	—	171.8
1905	327.2	—	165.0	—	162.2
1904	316.7	—	154.4	—	162.3
1903	285.5	—	163.8	—	121.7
1902	260.6	—	140.3	—	120.3
1901	249.5	—	131.7	—	117.8
1900	242.2	—	130.2	—	112.0
1899	217.2	—	113.4	—	103.8
1898	211.2	—	105.0	—	106.2
1897					

Tabel 1. Værdi for Omsætningen af Landbrugsprodukter  
(Bortset fra

Varerne	Udførsel af indenlandske Varer		
	1907	1906	1905
Smør .....	Mill. Kr. 169.08	Mill. Kr. 161.78	Mill. Kr. 155.59
Fløde og Mælk .....	5.99	4.70	2.79
Æg .....	26.54	25.50	24.77
Flæsk .....	96.42	83.38	80.02
Heste .....	13.65	17.41	19.15
Hornkvæg .....	23.09	24.58	27.83
Faar .....	0.03	0.05	0.06
Svin og Grise .....	0.00	0.00	0.00
Levende Fjerkræ .....	0.00	0.00	0.00
Kød af Hornkvæg .....	5.61	7.44	9.62
Kød af Faar .....	0.23	0.27	0.41
Kød af andre Dyr; Slagteriaffald o. l. ....	4.97	4.87	4.78
Fedt og Oleomargarin; Margarine .....	3.19	2.95	2.55
Andre Madvarer af Landbrugets Husdyr*) .....	0.14	0.39	0.07
Huder og Skind; Ben; Talg m. m.**)	12.30	13.79	13.15
Korn, uformalet (herunder Malt) .....	7.56	6.16	7.40
Korn, formalet .....	1.07	0.88	1.17
Foderstoffer***) .....	0.49	0.74	0.52
Frø til Udsæd .....	0.59	0.53	0.58
Fremmede Gødningsstoffer .....	.....	.....	.....
Anslaaet Værdi for Foderstof i indført Oliefrø o. l. ....	.....	.....	.....
Tilsammen ...	370.95	355.42	350.46

\*) Hovedsagelig Ost. \*\*) Uld er ikke medregnet, da Industriomsætningen  
\*\*\*) Udførselen af danske Oliekager, Melassefoder o. l. er ikke medregnet, da

Anm. Tabellens Opgørelse over Udførsel omfatter alle Landbrugspro-  
Hvidkaal) og enkelte andre smaa Poster. — I Opgørelsen over Indførsel er først og  
og Foderstoffer, Frø, Træk- og Tillægsdyr, Gødningsmidler o. s. v.); her burde  
til Landbruget, men disse kunne ikke særlig udskilles fra den øvrige Import  
brugsprodukter, der indføres til Erstatning for den i Reglen dyrere danske  
Flæsk, Kvæg m. m.). At opstille en rationel Regel for, hvad der bør tages

## og Landbrugets Hjelpestoffer i Aarene 1905—07.

(Transit.)

Indførsel til Forbrug af fremmede Varer			Udførsel af indenlandske Varer større (+) eller mindre (÷) end Indførsel til Forbrug af fremmede Varer		
1907	1906	1905	1907	1906	1905
Mill. Kr.	Mill. Kr.	Mill. Kr.	Mill. Kr.	Mill. Kr.	Mill. Kr.
6.04	9.94	9.23	+ 163.04	+ 151.84	+ 146.36
0.07	0.02	0.02	+ 5.92	+ 4.68	+ 2.77
1.89	3.05	3.39	+ 24.65	+ 22.45	+ 21.38
0.32	1.49	1.04	+ 96.10	+ 81.89	+ 78.98
7.88	7.59	3.05	+ 5.77	+ 9.82	+ 16.10
0.58	1.95	2.35	+ 22.51	+ 22.63	+ 25.48
0.01	0.03	0.04	+ 0.02	+ 0.02	+ 0.02
0.00	0.00	0.01	+ 0.00	+ 0.00	÷ 0.01
0.15	0.26	0.12	÷ 0.15	÷ 0.26	÷ 0.12
0.82	0.84	0.53	+ 4.79	+ 6.60	+ 9.09
0.70	0.58	0.32	÷ 0.47	÷ 0.31	+ 0.09
1.96	1.77	1.51	+ 3.01	+ 3.10	+ 3.27
20.06	19.36	15.78	÷ 16.87	÷ 16.41	÷ 13.23
1.14	1.15	1.13	÷ 1.00	÷ 0.76	÷ 1.06
5.97	7.16	5.26	+ 6.33	+ 6.63	+ 7.89
75.23	79.24	64.15	÷ 67.67	÷ 73.08	÷ 56.75
9.92	8.13	8.28	÷ 8.85	÷ 7.25	÷ 7.11
58.51	51.71	48.77	÷ 58.02	÷ 50.97	÷ 48.25
8.04	6.70	5.59	÷ 7.45	÷ 6.17	÷ 5.01
9.86	8.14	6.11	÷ 9.86	÷ 8.14	÷ 6.11
3.00	2.60	2.00	÷ 3.00	÷ 2.60	÷ 2.00
212.15	211.71	178.68	+ 158.80	+ 143.71	+ 171.78

er dominerer for stærkt, og dansk Faareuld ikke kan udskilles i Udførselen. Disse Varer ere Industriprodukter.

lukter af Betydning; udeladt er kun forskellige Markvækster (især Kartofler og rømmest optaget de til det danske Landbrug indførte Hjelpestoffer (Foderkorn og saaa medregnes Landbrugsmaskiner og andre Industriprodukter, der indføres under samme Toldpositioner. Dernæst er medregnet en Del fremmede Landbrugsekspport (fremmed Smør, Margarine, Margarinaastoffer, Kød og ned, lader sig forøvrigt ikke gøre.

Af foranstaaende Oversigt fremgaar det, at Udførselsoverskudet i 1907 var godt 15 Mill. Kr. højere end i 1906, men 13 Mill. Kr. lavere end i 1905 og 3 à 4 Mill. Kr. lavere end de foregaaende to Aar, 1903—04. Udførselsværdien — der i hvert enkelt af de i Oversigten omhandlede Aar har været i Stigning, om end med ulige store Beløb — er fra 1903 til 1907 stegen med over 54 Mill. Kr., ialt 17 pCt., eller gennemsnitlig ca. 14 Mill. Kr. om Aaret. Indførselsværdien er i de samme 4 Aar stegen med 58 Mill. Kr., hvilket paa Grund af Indførselens mindre Omfang svarer til 37 pCt. af Værdien i 1903, altsaa en relativ Stigning, der er dobbelt saa stor som Udførselsstigningen. Gaar man længere tilbage i Tiden, var Overskudet betydeligt mindre end i det sidste Femaar, idet der alene i 1903 skete et Opsving paa over 40 Mill. Kr.

Man har fra de allerfleste Hold været enig om at give de to sidst forløbne Aar, 1906—07, et særlig godt Skudsmaal i landøkonomisk Henseende. For saa vidt er det derfor paafaldende, at det netop i disse Aar har været vanskeligt at holde det Niveau, der var naaet i de nærmest foregaaende Aar, særlig i 1905, der ikke var noget godt Høstaar. 1905 var imidlertid et Aar med forceret Salg baade fra Heste- og Kvægbesætningerne, og 1906 blev derved ganske naturligt et Stagnationsaar, hvor de udførte Mængder paa saa godt som alle Punkter enten vare stillestaaende eller nedadgaaende, medens Indførselen af fremmed Korn til Supplering af det foregaaende Aars mindre gode Afgrøder langt overgik alle tidligere Aars Indførsel. Overskudsnedgangen vilde endda være bleven langt større i 1906, hvis der ikke var bleven betalt ekstra høje Priser for næsten alle vore Eksportprodukter. Blandt flere Aarsager til Prisstigningen maa først og fremmest nævnes den Højkonjunktur, særlig i industriel og kommerciel Henseende, som vore to bedste — i Hovedsagen eneste — Kunder, England og Tyskland, nød godt af i endnu højere Grad end de fleste andre Lande.

Med 1907 var der indtraadt særdeles gunstige Betin-

gelsler for den animalske Produktion i Danmark, idet de naturlige Forhold vare gode ikke blot i Aaret selv, men ogsaa i det foregaaende Aar, efter hvilket der jo paa mange Maader altid maa tages Arv. Ogsaa Priserne paa de udenlandske Markeder vare gode; Tilbageslaget mod Højkonjunkturen naaede ikke at gøre sig videre gældende, inden Aaret var ude. Efter en fleraarig Stilstand indtraf der da ogsaa et stort Opsving i Udførselen af vore vigtigste Artikler S m ø r og F l æ s k, og de opnaaede Priser vare — om end lavere end i 1906 — dog betydeligt over Gennemsnittet. I Udførselen af Æ g standsede den Mængdedgang, der havde vedvaret siden 1903, medens den lige saa langvarige Prisstigning fortsatte sig. Disse tre Artikler omfattede de tre største Værdier i Danmarks Udførsel; paa en lille Brøkdels nær gaar den hele Udførsel til E n g l a n d. — For de næste Varer i Udførselsrækken er T y s k l a n d Hovedmodtager, nemlig for H e s t e, for l e v e n d e og s l a g t e t K v æ g samt for forskellige B i p r o d u k t e r fra Kvægavlen. I denne Del af Udførselen blev Mængdedgangen fra 1906 fortsat i 1907, og der fremkaldtes herved en Tilbagegang i Eksportværdien paa flere Millioner Kroner. Priserne gik til Dels lidt op (for Heste) eller holdt sig, regnet efter Gennemsnit af Aaret, omtrent paa samme Højde som i 1906, altsaa højere end før Toldforhøjelserne. — Udførselen af Fløde og Mælk, der udelukkende gaar til Tyskland, blev ikke formindsket i 1907. Mængden af Fløde var omtrent lige stor i begge Aarene, og for Mælk var der endog en ret betydelig Forøgelse.

I Overensstemmelse med, hvad her er anført, viser Tabellen S. 538—39, at Værdien for Udførselen fra Mejeri-bruget, Svineavlen og Hønseavlen var godt  $22\frac{1}{2}$  Mill. Kr. større i 1907 end i 1906, medens Udførselen af Heste, af levende og slagtet Kvæg samt af Biprodukter blev formindsket med  $8\frac{1}{2}$  Mill. For hele Husdyrbrugets Eksport under eet giver dette en Stigning paa ca. 14 Mill. Kr., og samtidig maa man tage den nedenfor omtalte Nedgang i

Forbruget af fremmede Husdyrprodukter i Betragtning. — Eksportværdien af indenlandske Kornvarer steg som Følge af de høje Priser og af nogen Forøgelse i de udførte Mængder fra 7.0 til 8.6 Mill. Kr., altsaa med godt  $1\frac{1}{2}$  Mill. Kr., hvilket lagt til de nysnævnte 14 Mill. Kr. giver Totalværdiens Stigning fra 1906 til 1907, nemlig godt  $15\frac{1}{2}$  Mill. Kr.

Værdien for Danmarks Forbrug af indførte Landbrugsvarer steg i 1906 med 33 Mill. Kr., nemlig fra 178.7 til 211.7 Mill. Kr., idet der var Stigning for de fleste Varer, først og fremmest for Indførselen af uformalet Korn og af Heste. Den store Indførselsværdi blev bibeholdt i 1907, endda med Forøgelse af ca.  $\frac{1}{2}$  Mill. Kr. Indførselsmængden var, som Helhed betragtet, betydeligt mindre end i 1906, men Priserne stigende — tildels i meget høj Grad — for de fleste af Hovedposterne i vor Landbrugsimport: Korn, Handelsfoderstoffer, Frø og Gødningsstoffer. — Af Tabellen fremgaar det, at Værdien for samtlige til Forbrug indførte Husdyrprodukter blev formindsket med  $7\frac{1}{2}$  Mill. Kr.; Mængdenedgangen for en Række Varer (Smør, Flæsk, Æg, Slagtekvæg, Huder og Skind m. fl.) blev ved flere Artikler forstærket ved Prisnedgang. — Indførselsværdien for uformalet og formalet Korn blev formindsket med ca. 2 Mill.; Indførselsmængden gik her saa stærkt ned, at med de samme Priser som i 1906 vilde Værdien yderligere være bleven formindsket med en halv Snes Millioner Kroner. — For de resterende Indførselsvarer (de fire sidste Vareposter i Tabellen): Handelsfoderstoffer, Frø og Gødningsstoffer, forøgedes Værdien med over 10 Mill. Kr., idet baade Mængdeforøgelse og Prisstigning her gik Haand i Haand.

Forandringen i Mængde og Pris i 1907 er ved de enkelte Hovedartikler gaaet i nedenanførte Retninger:

Udførsel af Smør: Stærk Opgang i Mængde, Nedgang i Pris. Udførselsoverskudet yderligere forøget ved formindsket Forbrug af fremmed Smør.

Indførsel af animalske Fedtstoffer til Erstatning af Smør (Margarine,

Oleomargarin, Neutrallard og andre Fedtstoffer m. m.): Tildels Opgang i Mængde og Pris.

Udførsel af Æg: Mængden lidt forøget; Opgang i Pris.

Udførsel af Flæsk: Stærk Opgang i Mængde; Nedgang i Pris. Udførselsoverskudet yderligere forøget ved formindsket Forbrug af fremmed Flæsk.

Udførsel af levende og slagtet Hornkvæg: Nedgang i Mængde; Prisen nærmest uforandret. Nedgangen for levende Kvæg ophævet ved tilsvarende Formindskelse af Indførselsantallet.

Udførsel af Heste: Nedgang i Mængde; Opgang i Pris.

Indførsel af Heste: Mængden omtrent uforandret.

Indførsel af Brødkorn (Hvede og Rug): Nedgang i Mængde; Opgang i Pris.

Indførsel af Foderkorn (Majs, Byg, Havre): Nedgang i Mængde; Opgang i Pris.

Indførsel af Handelsfoderstoffer: Opgang i Mængde for Oliekager, Nedgang for Klid; Opgang i Pris for begge.

Udførsel af dansk Byg: Mængden lidt forøget; Opgang i Pris.

De Værdiforskydninger, som de her nævnte Forandringer have fremkaldt ved de enkelte Varer, kunne ses af Tabel 1. Iøvrigt henvises til efterfølgende Redegørelse for Landbrugsomsætningens Hovedgrene samt til Specialberetningerne i de tidligere Hæfter om Mælkeribruget, Hesteavl, Husdyrbruget, Planteavl etc. i 1907 og til den almindelige Oversigt i Aarets første Hæfte.

### Smør, Flæsk, Æg.

Det engelske Marked har været usædvanlig heldigt for den danske Eksport i det sidste Par Aar. Tilførselen fra andre Lande har ikke været særlig stor; i 1907 var der endog — som det fremgaar af Side 549 — en kendelig Tilbagegang for Smør, Flæsk og Æg fra andre Lande end Danmark. Købeevnen har været god under den blomstrende Tilstand i de engelske Næringsveje. I »The Economist«s Aarsoversigt kendetegnes Forholdene paa følgende Maade:

I den engelske Handels Historie vil 1906 staa som et af de virksomste og heldigste Aar. Den udenrigske Vareomsætning naaede et meget større Omfang end før; og i Virksomhederne indenfor Landets Grænser var der

ogsaa god Fremgang, om end ikke i saa fremtrædende Grad som udadtil.— Om 1907 kan man anvende de samme Udtryk som om 1906. Saavel Indførsels- som Udførselsværdierne overgik langt selv de høje Værdier i 1906. I den indenrigske Produktion og Omsætning var Virksomheden livlig og Udbyttet tilfredsstillende, i hvert Fald indtil henimod Aarets Slutning. Særlig gode vare Forholdene for Bomuldsspinderierne, for Uldindustrien, for Jernindustrien og for Minedriften, særlig for Kulproduktionen; mindre heldigt vare Skibsindustrien og Byggefagene stillede. — De statistiske Opgørelser over Arbejdslønnen viser, at et usædvanlig stort Antal Arbejdere fik Forhøjelser i 1907, og Tallene for Arbejdsløshed i de to sidste Aar svarede omtrent til hverandre og stillede sig langt gunstigere end i de nærmest foregaaende Aar.

Som det mørkeste Punkt for Arbejderbefolkningen nævnes det i Beretningen, at de høje Priser paa Fødemidler slugte en stor Del af den gode Fortjeneste. Men netop disse høje Priser maatte jo blive en Ekstrafordel for de danske Producenter af Eksportvarer til England.

Af Smør udførtes i 1907 171.3 Mill. Pd. (hvoraf 5,0 Mill. Pd. i hermetisk Emballage) til en Værdi af 169.1 Mill. Kr. I 1906 udførtes 158.8 Mill. Pd. til en Værdi af 161.8 Mill. Kr. og i 1905 159.7 Mill. Pd. (155,6 Mill. Kr.). Der var altsaa i 1907 en Stigning i den udførte Smørmængde paa  $12\frac{1}{2}$  Mill. Pd. Hertil kommer en Udførsel i 1907 af 14.4 Mill. Pd. Fløde og 24.2 Mill. Pd. Mælk, tilsammen repræsenterende en Smørmængde paa henimod 6 Mill. Pd., medens der for 1906 blev regnet med godt 5 Mill. Pd. (for 14.6 Mill. Pd. Fløde og 11.1 Mill. Pd. Mælk af mindre Fedme end i 1907). Endelig var der i 1907 en betydelig Nedgang i Landets Forbrug af fremmed Smør. Dette Forbrug havde i en Aarrække holdt sig paa 11—12 Mill. Pd., men det gik i 1907 ned til 7.6 Mill. Pd., hvilket yderligere forøger Udførselsoverskudets Stigning med godt 4 Mill. Pd. Den samlede Opgang i Mejeribrugets



Udførselsoverskud i 1907 skulde altsaa kunne anslaaes til ca. 17<sup>1</sup>/<sub>2</sub> Mill. Pd.

I de foregaaende tre Aar, 1904—1906, havde Udførselsoverskudet holdt sig paa omtrent samme Størrelse, efter at der havde været et ekstraordinært stort Opsving, paa over 20 Mill. Pd., i 1903. Selve Smørudførselen var endog gaaet ned fra 163.1 Mill. Pd. i 1904 til 158.8 Mill. Pd. i 1906; men den i Mellemtiden opkomne Udførsel af Fløde og Mælk havde omtrent ophævet Nedgangen. Det var at vente, at Opgørelsen for 1907 vilde fremvise et nyt Opsving. Græsningsforholdene og Høstafgrøderne vare gode, og selv om Vejrliget var mere køligt end normalt, saa var det dog i andre Henseender gunstigt og hindrede ikke, at Køerne malkede særdeles rigeligt. Af Prof. Bøggilds Artikel om Mejeribruget i 1907, Side 229 ff., fremgaar det, at der var en betydelig Stigning baade i den gennemsnitlige Mælkeydelse pr. Ko og i Mælkens Fedme. Det er endvidere sandsynligt, at Malkebesætningerne ere blevne forøgede, bl. a. fordi de mere usikre Vilkaar for Kød- og Kvægeksperten til Tyskland har hemmet den Bevægelse over mod Kødproduktionen, der har været umiskendelig i de senere Aar. — At Mejeriproduktionens Stigning uden videre kan sættes lig med de nysnævnte 17 à 18 Mill. Pd., der udgør Udførselsoverskudets Forøgelse, er naturligvis ikke givet. Bl. a. kan det ikke regnes, at Importnedgangen for fremmed Smør paa godt 4 Mill. Pd. har fremkaldt en lige saa stor Stigning i de danske Mejeriers Salg til Indlandet; en Del er rimeligvis erstattet af andre Fedevarer.

Værdiudbyttet af Smøreksperten i 1907 steg ikke saa stærkt som Udførselsmængden paa Grund af Prisforskydninger. Ganske vist vare Priserne usædvanlig høje i de sidste Maaneder af 1907, men i Gennemsnit af hele Aaret var der Nedgang (for Smør i almindelig Emballage er der regnet med følgende Aarspris pr. Pd.: 98.0 Øre i 1907, 101.3 Øre i 1906, 96.8 Øre i 1905, 92.4 Øre i 1904); Prisen i 1906 var imidlertid saa høj, at den er uden Sidestykke i det hele Tidsrum med den nuværende Mejeriorganisation;

Statistisk Bureau har ikke siden 1880 anvendt en saa høj Aarspris. Og til Trods for Nedgangen staar 1907 derfor med en Pris, der kun er naaet i ganske enkelte Aar. — Det gennemsnitlige Værdiudbytte pr. Ko — hvilket jo er det samlede Resultat af Mælkens Mængde og Godhed samt Smørrets Pris — tør vel derfor antages at have naaet sin Kulmination i 1907. Nettoudbyttet formindskes dog ved, at Korn og Handelsfoderstoffer vare i særlig høj Pris.

Som bekendt foregaar der over Danmark en betydelig Omsætning med u d e n l a n d s k Smør, dog mindre nu end for nogle Aar tilbage. Nedenstaaende Tabel angiver de vigtigste Data for denne Omsætning.

#### Udenlandsk Smør.

	1907	1906	1903	1900
<b>Indførsel</b>	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.
fra Rusland . . . . .	26.4	24.7	25.5	25.0
- Sverige . . . . .	10.2	12.3	17.2	16.1
- andre Lande . . . . .	0.3	0.6	6.5*)	1.3
Ialt indført . . . . .	36.9	37.6	49.2	42.4
<b>Forbrug f Danmark . . . . .</b>	7.6	11.8	11.6	11.9
<b>Genudførsel</b>				
til England . . . . .	15.1	16.5	30.7	27.9
- Tyskland . . . . .	12.2	8.3	6.5	2.3
- andre Lande . . . . .	1.9	1.0	0.4	0.3
Ialt genudført . . . . .	29.2	25.8	37.6	30.5

\*) Den største Del af denne Indførselsmængde er i Virkeligheden kommen fra Rusland og Sverige; men nærmere Oplysning har ikke kunnet fremskaffes.

I n d f ø r s e l e n kommer næsten udelukkende fra Rusland og Sverige. Smørret fra Rusland er sibirisk og — i mindre Omfang end før — finsk Smør. Det sælges

dels her i Landet, dels til Tyskland og England. Smørret fra Sverige — der i Kvalitet naar op imod det danske — gaar saa godt som udelukkende til England. Indførselen er aftaget, dels fordi Omsætningen i højere Grad end før gaar direkte fra Sverige til England, dels fordi Sveriges Smørekspport som Helhed har været nedadgaaende. \*) — G e n u d f ø r s e l e n af det fremmede Smør gaar hovedsagelig til England og Tyskland; der udføres dog en Del, vistnok sibirisk, Smør til Norge og Sverige. Udførselen til England ses at være gaaet stærkt tilbage, dels fordi Trafikken med svensk Smør er aftagende, dels fordi det sibiriske Smør i stadig højere Grad sendes til Tyskland. \*\*) Det stigende Tal for vor Udførsel af fremmed Smør til Tyskland er Bevis for, at den voksende tyske Befolkning i stadig højere Grad maa forsyne sig med animalske Fødevarer fra Udlandet; men det viser tillige, at Forbruget især søger sekunda Varer, i hvert Fald naar Priserne ere høje. Tyskland er derfor ikke i nævneværdig Grad bleven Køber af det danske Mejerismør, skønt det for et Par Aar siden saa ud, som om der skulde komme Stigning i denne Eksport. Dog bør de senere Aars Udførsel af Fløde og Mælk ikke lades ude af Betragtning i denne Sammenhæng.

Af Flæsk udførtes i 1907 192.1 Mill. Pd., hvilket er  $32\frac{1}{2}$  Mill. Pd. mere end i hvert af de to foregaaende Aar, hvor Udførselen holdt sig næsten nøjagtigt paa samme Størrelse, ca.  $159\frac{2}{3}$  Mill. Pd. Stigningen i Flæskekspporten i 1907 er forholdsvis endnu større end i Smøreksporten, og intet tidligere Aar kan — regnet i absolute Tal — opvise en tilsvarende Opgang, skønt store Svingninger baade i opad- og nedadgaaende Retning ere hyppigere i Flæske-

---

\*) Udførselen af Smør fra Sverige i de sidste fem Aar har haft følgende Størrelse: 34.7 Mill. Pd. i 1907, 32.4 Mill. Pd. i 1906, 36.9 Mill. Pd. i 1905, 39.1 Mill. Pd. i 1904, 40.1 Mill. Pd. i 1903.

\*\*) I den engelske Statistik for Indførsel af Smør fra Danmark er som oftest medregnet andre Landes Smør, der paa Vej til England har passeret Danmark. Ved Benyttelse af de engelske Tal maa man altsaa tage Transitnedgangen i Betragtning.

produktionen end i nogen anden Gren af Husdyrbruget. End ikke i Tidsrummet fra Midten af Firserne til Midten af Halvfemserne, hvor der foregik en stor Udførsel af levende Svin, men hvor man flere Gange paa Grund af Udlandets Modforanstaltninger maatte gaa over til Slakteriudførsel, finder man en større aarlig Stigning end i det sidst forløbne Aar. Udførselsoverskudet er endda forøget med ca. 3 Mill. Pd. mere end selve Udførselsstigningen, fordi Forbruget af fremmed (amerikansk) Flæsk gik ned fra 3.9 Mill. Pd. i 1906 til 0.8 Mill. Pd. i 1907. — Udførselsværdien for Flæsk er opgjort til 96.4 Mill. Kr. i 1907, 83.4 Mill. Kr. i 1906 og 80.0 Mill. Kr. i 1905. Om de ved Beregningen anvendte Aarspriser — henholdsvis 50.2, 52.2 og 50.2 Øre pr. Pd. i de tre sidste Aar — kan omtrent anvendes de samme Bemærkninger som om Smørpriserne; dog bør tilføjes, at medens der i Slutningen af 1907 var særlig høje Smørpriser, gik Flæskepriserne stærkt nedad. De høje Kornpriser i Efteraaret opfordrede til hurtig Realisering af Svinebesætningerne, hvad der maatte trykke Priserne. — Af fremmed Flæsk genudførtes der 15½ Mill. Pd. Hovedmængden var omladet amerikansk Flæsk til skandinaviske Havne og Østersølande; dog gik tillige henimod 3 Mill. Pd. svensk Flæsk over København til England.\*) — Under Udførselen fra Svineavlen maa ogsaa regnes den største Del af udført Slakteriafall, hvoraf for 1907 skal nævnes: 17.0 Mill. Pd. Hoveder og Tæer af Svin, 5.9 Mill. Pd. Lever, Hjerter, Nyrrer m. m. (Plucks) og 12.5 Mill. Pd. Tarme og Maver, tilsammen regnet til en Værdi af 4.8 Mill. Kr. Mængden var betydeligt større end i Fjor, fordi der blev slagtet langt flere Svin, men Priserne vare nedadgaende, og det i forholdsviis højere Grad end Flæskepriserne.

Af danske Æg udførtes i 1907 20.11 Mill. Snese mod 19.76 Mill. Snese i 1906. Den fleraarige Nedgang i Eks-

\*) Sveriges Flæskeudførsel stagnerer i endnu højere Grad end dets Smørudførsel; der udførtes 3.5 Mill. Pd. i 1907, 1.0 Mill. Pd. i 1906 og 5.4 Mill. Pd. i 1903.

porten er altsaa standset, i hvert Fald foreløbig, og da samtidig Forbruget af fremmede Æg er gaaet ned — fra 3 til 2 Mill. Snese —, blev der i 1907 en Stigning i Udførselsoverskudet paa  $1\frac{1}{3}$  Mill. Snese. Den beregnede Aarspris, der har været stigende gennem en Aarrække, var i 1907 132 Øre, i 1906 129 Øre pr. Snese.

Efterfølgende to Tabeloversigter viser Englands Andel i Danmarks Udførsel og Danmarks Andel i Englands Indførsel af Smør, Flæsk og Æg i Sammenligning med andre Landes Andele. Kun en lille Del af Danmarks Udførsel gaar uden om Storbritannien (bortset fra hermetisk Smør, der sendes til fjærnere Lande, mest over Hamborg eller England). Omvendt er Danmark det vigtigste eller næstvigtigste af de Lande, der forsyne England med disse Varer.

Udførsel af danske Varer i 1907.	Smør		Flæsk	Hoveder o. l. af Svin	Æg
	alm. Embal.	hermet. Embal.			
Til	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Snese
Storbritannien . .	163.6	1.0	188.6	16.4	19.8
Hamborg . . . . .	0.2	3.5	1.6	0.4	0.0
Øvr. Tyskland . .	2.5	0.1	1.0	0.1	0.0
Norge . . . . .	0.0	0.0	0.4	0.1	0.1
Andre Lande . . .	0.0	0.4	0.5	0.0	0.2
Tilsammen . . .	166.3	5.0	192.1	17.0	20.1

Tabellen fra den engelske Statistik (S. 550) viser, at Indførselen fra Danmark var stigende fra 1906 til 1907; Indførselen fra a n d r e L a n d e under eet var derimod i Nedgang, tildels endog i ret betydeligt Omfang, som nedestaaende Oversigt nærmere udviser.

	1907	1906	
Indførsel til Eng-land fra andre Lande end Danmark af	Smør . . . . .	1000 Cwt. 2391	2662
	Bacon . . . . .	— 3559	4079
	Æg . . . . .	Mill. Snese 88.6	90.3

## Indførsel til England.

(1 Cwt. = 101.6 danske Pd.)

Fra	Smør Tusind Cwt.		
	1907	1906	1893
Danmark .....	1819	1676	935
Rusland .....	658	607	54
Australien .....	913	857	172
Kanada .....	35	192	43
Frankrig .....	281	319	468
Andre Lande .....	504	687	655
Ialt...	4210	4338	2327
Fra	Bacon Tusind Cwt.		
	1907	1906	1893
Danmark .....	1807	1464	712
Amerikas forenede Stater .....	2281	2776	2177
Kanada .....	1192	1191	194
Andre Lande .....	86	112	116
Ialt...	5366	5543	3199
Fra	Æg Mill. Snese		
	1907	1906	1893
Danmark*) .....	22.8	22.9	6.5
Rusland .....	43.1	42.8	9.1
Tyskland .....	16.9	15.9	12.7
Frankrig .....	7.4	8.9	22.9
Belgien .....	12.8	14.7	12.2
Andre Lande .....	8.4	8.0	2.8
Ialt...	111.4	113.2	66.2

\*) Transitten over Danmark af russiske og andre Æg til England var mindre i 1907 end i 1906; Importen af danske Æg var alt-saa stigende tiltrods for den tilsyneladende Nedgang.

## Heste; Kvæg og Kød.

Nedenstaaende Tabel indeholder de vigtigste Angivelser vedrørende Udførselsmængden af Heste, Kvæg og Kød samt af nogle Biprodukter fra Slagterierne. Med Hensyn til Indførselsværdierne henvises til Tabel 1, Side 538—39.

Udførsel i 1907 til	Heste og Føl	Horn- kvæg	Kød af Hornkvæg		Lever, Hjerter m. m.	Tarme	Maver
			fersk	ikke fersk			
	Stkr.	Stkr.	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.
Tyskland . . . . .	19411	97466	13.6	1.3	5.3	9.8	0.3
Norge . . . . .	85	1019	2.1	0.2	»	0.0	0.0
Storbritann. . .	19	»	0.3	0.1	0.6	0.5	1.1
Andre Lande	201	155	0.0	0.1	0.0	0.8	0.0
Ialt i 1907 . .	19716	98640	16.0	1.7	5.9	11.1	1.4
— 1906 . .	25411	105102	20.6	2.9	6.8	9.4	
— 1905 . .	29421	123679	28.1	2.8	7.8	8.6	
— 1904 . .	26137	92058	22.1	3.1	—	—	
— 1903 . .	25248	62929	21.0	2.3	—	—	
— 1902 . .	23016	47008	27.9	1.7	—	—	

For alle de i ovenstaaende Tabel nævnte Varer blev Udførselsmængden formindsket baade i 1907 og 1906, bortset alene fra Tarme o. l., hvor den udførte Mængde nogenlunde maa rette sig efter Antallet af slagtede Svin. — Udførselen af Heste og Kvæg gaar næsten udelukkende til Tyskland; midt i Aaret aabnede Norge for Indførsel af dansk Kvæg og modtog derefter i Aarets sidste Halvdel ca. 1000 Stkr. Af Kød har Norge i enkelte tidligere Aar modtaget indtil det dobbelte af den for 1907 anførte Mængde, og til England blev der for nogle Aar siden endog udført 11 Mill. Pd. Kød; men Tysklands nære Beliggenhed og dets Priser, der trods Told og andre Importhindringer er højere end de engelske, havde i de sidste 2 à 3 Aar næ-

sten bragt Eksporten til Ophør (i 1908 er der igen Stigning).

Af de 19,716 Heste i 1907 ere 1223 Stkr. opførte i Varelisterne som »Føl«, mod 1506 Stkr. i 1906; under Føl skulde ifølge de givne Bestemmelser for Registreringen regnes alle Heste under eet Aar; i hvilket Omfang Udskillelsen lader sig foretage, er dog usikkert. — Den gennemsnitlige Aarspris (bortset fra Føl) for Udførselen i 1907 er anslaaet til 722 Kr. pr. Stk. mod 715 Kr. i 1906, i hvilket Aar Prisen atter — trods Toldforhøjelsen fra 1. Marts 1906 — var højere end i de foregaaende Aar; (der regnes stadig med den til Danmark hjembragte Pris, ikke efter den Pris, som de tyske Brugere maa betale for de danske Heste). Den store Formindskelse af Udførselsantallet i 1907 kan altsaa ikke tilskrives Forholdene paa det tyske Marked, men maa hidrøre fra, at man under de foregaaende Aars store Eksport har udtyndet Besætningerne langt stærkere end sædvanligt. I samme Retning peger Opgørelsen over Indførselen; denne steg overordentlig stærkt i 1906 og gik ikke ned i 1907. Ganske vist bestaar Indførselen (paa ganske faa Undtagelser nær) af smaa eller i hvert Fald spinkle Heste, af Udsætterheste og andre billige Dyr, medens de udførte Heste høre til de bedste, der i det hele taget ere Genstand for international Omsetning i større Omfang. De indførte Heste kunne altsaa ikke uden videre erstatte de udførte, men nogen Vekselvirkning vil der dog altid blive mellem Ind- og Udførsel, saa at der maa være frigjort mange Heste fra den indenlandske Avl til Eksport ved den store Indførsel. — For første Gang i den Tid, Opgørelse foreligger, var der i 1907 Indførselsoverskud af Heste, dog kun, naar henses til Antallet. Værdien viser stadigt et betydeligt, om end stærkt faldende Udførselsoverskud. Nedenstaaende Oversigt viser, hvorledes Indførselen i en lang Aarrække, indtil og med 1904, holdt sig paa omtrent samme Størrelse, medens Udførselen var stigende.



## Heste og Føl (Transit fraeregnet).

	Udførsel.	Indførsel	Udførselsoverskud.	
	13400 Stkr.	6500 Stkr.	6900 Stkr.	6.1 Mill. Kr.
1890—94 gnstl.	13400 Stkr.	6500 Stkr.	6900 Stkr.	6.1 Mill. Kr.
1895—99 —	18200 —	6250 —	11950 —	10.6 —
1900—04 —	22500 —	6100 —	16400 —	14.1 —
1904 —	26137 —	6388 —	19749 —	14.8 —
1905 —	29421 —	9718 —	19703 —	16.1 —
1906 —	25411 —	23970 —	1441 —	9.8 —
1907 —	19716 —	24169 —	÷ 4453 —	5.8 —

Hovedparten af Indførselen er russiske Heste, derefter svenske, islandske og i 1907 engelske Heste. I Statskonsulent J. Jensens Artikel er der S. 381—3 gjort Rede for Mængde og Kvalitet af de forskellige Landes Bidrag til Indførselen.

For Udførselen af H o r n k v æ g og K ø d af Hornkvæg er der regnet med samme Aarspris i 1907 og 1906, nemlig 235 Kr. pr. Stk. udført levende Kvæg, bortset fra Kalve, og ca. 32<sup>1</sup>/<sub>2</sub> Øre pr. Pd. fersk Kød (noget højere for Udførsel til Tyskland end til de andre Lande). Priserne vare højere i den første Del af 1907 og nedadgaaende i den sidste Del af Aaret, særlig for de ringere Varer; men disse Forskydninger have formentlig ophævet hverandre i det aarlige Gennemsnit. Gennemsnitsprisen for de to Aar er højere end før Toldforhøjelserne, baade fordi Prisniveauet i sig selv har ligget højere, og fordi Kontrollen er skarpere, saa at Andelen af ringere Varer bliver mindre; i samme Retning maa vel efterhaanden ogsaa Toldforhøjelsen virke, idet den jo rammer alle Kvaliteter med samme Beløb. — De sidste Aars Nedgang i Udførselsmængde har været ledsaget af formindsket Forbrug af udenlandsk Kvæg og Kød. Dette Forbrug, der forøvrigt som Helhed kun svarer til ca. <sup>1</sup>/<sub>15</sub> af Udførselen, bestaar af Slagtekvæg fra Sverige og for Kødet's Vedkommende hovedsagelig af amerikanske Varer. I nedenstaaende Tabel over Ind- og Udførselsmængderne er der tillige (i Kol. 3, 6 og 7) foretaget en Omregning til s a l g b a r t Kød for levende og slagtet Kvæg under eet.

	Udførsel			Indførsel			Udførsels-overskud	
	Hornkvæg	Kød af Hornkvæg	Tilsammen salgbart Kød	Hornkvæg*)	Kød af Hornkvæg	Tilsammen salgbart Kød	Salgbart Kød	Værdi
	Stkr.	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Stkr.	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Kr.
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1907	98640	17.7	66	4120	3.1	4	62	27.3
1906	105102	23.5	75	10655	3.4	7	68	29.2
1905	123679	30.9	91	12651	2.0	6	85	34.6
1904	92058	25.2	71	5490	2.5	5	66	26.0
1903	62929	23.3	54	4259	2.0	4	50	20.1
1902	47008	29.6	52	1958	2.1	3	49	18.6

\*) Ovenstaaende Tal for Indførsel af Kvæg omfatter kun Indførselen fra Sverige. Fra England (New Jersey) er i hvert af de tre sidste Aar indført 660—700 Stkr. — En forholdsvis stor Del af Indførselen fra Sverige er Kalve (1468 Stkr. i 1907, 2185 Stkr. i 1906, 2035 Stkr. i 1905).

Totalvægten for salgbart Kød (Kol. 3) viser, at den samlede Hornkvægseksport (levende og slagtet) i 1907 var mindre end i det foregaaende Treaar, men betydeligt større end i de tidligere Aar. I Sammenligning med 1906 er Nedgangen 9 Mill. Pd. salgbart Kød (ca. 12 pCt.), hvoraf imidlertid de 3 Mill. Pd. ophæves ved Nedgang i Indførselen. — Taget som Helhed har Indførselen — i sine langt mindre Dimensioner — omtrent fulgt samme Bevægelser som Udførselen i de senere Aar.

Udførselen fra Faareavl i 1907 (0.5 Mill. Pd. fersk Kød og 756 Stkr. levende Faar og Lam) var mindre end i noget foregaaende Aar. — Af islandsk Faarekød, saltet eller røget, bruges der ret betydelige Mængder; i de senere Aar mellem 1 og 2½ Mill. Pd.

(Sluttes.)